

Szülői felelősség - Hollandia

TARTALOMJEGYZÉK

- 1 Mit jelent a gyakorlatban a jogi értelemben vett szülői felelősség fogalma? Melyek a szülői felelősséggel rendelkező személy jogai és kötelességei?
- 2 Általában ki gyakorolja a gyermek felett a szülői felelősséget?
- 3 Ha a szülők nem tudják vagy nem akarják gyakorolni a szülői felelősséget gyermekeik felett, kinevezhető-e helyettük egy másik személy?
- 4 Ha a szülők elválnak vagy különválnak, hogyan születik döntés a szülői felelősség további gyakorlásáról?
- 5 Ha a szülők megállapodást kötnek a szülői felelősség tárgyában, milyen alaki szabályokat kell betartani ahhoz, hogy megállapodásuk jogilag kötelező erejű legyen?
- 6 Ha a szülők nem tudnak megállapodásra jutni a szülői felelősség kérdésében, milyen egyéb, bíróságon kívüli alternatív megoldások vannak a konfliktus rendezésére?
- 7 Ha a szülők bírósághoz fordulnak, mely kérdésekben hozhat döntést a bíró a gyermekkel kapcsolatban?
- 8 Ha a bíróság a szülői felügyeletet csak az egyik szülőnek ítéli meg, az egyben azt is jelenti, hogy a jogot gyakorló szülő a másik szülő előzetes megkérdezése nélkül dönthet a gyermeket érintő minden kérdésben?
- 9 Mit jelent a gyakorlatban, ha a bíróság úgy dönt, hogy a két szülő közösen gyakorolja a szülői felügyeletet?
- 10 Ha valaki szülői felelősséggel kapcsolatos kérelmet kíván benyújtani, melyik bírósághoz vagy hatósághoz kell fordulnia? Milyen alaki szabályokat kell betartani, és milyen iratokat kell csatolni a kérelemhez?
- 11 Milyen eljárás érvényes ezen esetekre? Van-e sürgősségi eljárás?
- 12 Igényelhető-e jogsegély az eljárás költségeinek fedezésére?
- 13 Lehet-e fellebbezni a szülői felelősséggel kapcsolatban hozott döntés ellen?
- 14 Bizonyos esetekben előfordulhat, hogy bírósághoz kell fordulni a szülői felelősséggel kapcsolatos döntés végrehajtása érdekében. Milyen bírósághoz kell fordulni és milyen eljárás követendő ilyen esetekben?
- 15 Mit kell tennem az egy másik tagállamban kibocsátott, szülői felelősségről szóló bírósági határozat e tagállamban történő elismerése és végrehajtása érdekében?
- 16 E tagállamban mely bírósághoz kell fordulnom az egy másik tagállamban kibocsátott, szülői felelősségről szóló bírósági határozat elismerésének megtagadása érdekében? Milyen eljárás alkalmazandó ilyen esetben?
- 17 Melyik jogot alkalmazza a bíróság a szülői felelősségről szóló eljárásban, ahol a gyermek vagy a felek nem e tagállamban élnek vagy eltérő állampolgársággal rendelkeznek?

1 Mit jelent a gyakorlatban a jogi értelemben vett szülői felelősség fogalma? Melyek a szülői felelősséggel rendelkező személy jogai és kötelességei?

A „szülői felelősség” a kiskorú gyermek feletti hatalmat, valamint a gyermek nevelésére és gondozására irányuló felelősséget foglalja magában.

A polgári törvénykönyv (*Burgerlijk Wetboek*) 1. könyvének 247. cikke a következőket mondja ki a témában:

- 1. A szülői hatalom a szülőknek a kiskorú gyermek gondozására és nevelésére irányuló jogát és kötelezettségét foglalja magában.*
- 2. A „gondozás és nevelés” körébe tartozik a gyermek mentális és fizikai jóllétére, valamint biztonságára irányuló gondoskodás és az ezekért vállalt felelősség, valamint a gyermek személyiségfejlődésének elősegítése. A szülők a gyermek gondozása és nevelése során nem alkalmazhatnak mentális és fizikai erőszakot, illetve más megalázó módszert.*
- 3. A szülői hatalom körébe tartozik a szülő kötelezettsége, hogy a gyermek másik szülővel való kapcsolatának fejlődését elősegítse.*
- 4. Az a gyermek, aki felett szülei közös felügyeletet gyakorolnak, a házasság elhalálozásaon kívüli más okból való megszűnését, a különválást, a bejegyzett élettársi kapcsolat elhalálozásaon kívüli más okból történő megszűnését, illetve – amennyiben a 252. cikk (1) bekezdése szerinti bejegyzés megtörtént – az együttélés megszűnését követően továbbra is jogosult a mindkét szülő általi, egyenlő mértékű gondoskodásra és nevelésre.*
- 5. A (4) bekezdés alkalmazásában a szülők megállapodásban vagy szülői felügyeleti tervben szabályozhatják azon gyakorlati akadályok kezelését, amelyek a házasság elhalálozásaon kívüli más okból való megszűnésével, a különválással, a bejegyzett élettársi kapcsolat elhalálozásaon kívüli más okból történő megszűnésével, illetve – amennyiben a 252. cikk (1) bekezdése szerinti bejegyzés megtörtént – az együttélés megszűnésével összefüggésben merülhetnek fel, de csak addig és annyiban, amíg az érintett akadályok fennállnak.*

2 Általában ki gyakorolja a gyermek felett a szülői felelősséget?

A szülőket illeti meg a gyermek gondozására és nevelésére irányuló hatalom és felelősség. E szabály alól azonban vannak kivételek.

3 Ha a szülők nem tudják vagy nem akarják gyakorolni a szülői felelősséget gyermekeik felett, kinevezhető-e helyettük egy másik személy?

Ha a szülők nem képesek vagy nem kívánnak élni szülői hatalmukkal vagy felelősségükkel gyermekeik felett, a szülői hatalmat a bíróság egy másik személyre ruházhatja át.

4 Ha a szülők elválnak vagy különválnak, hogyan születik döntés a szülői felelősség további gyakorlásáról?

A házasság felbontását követően mindkét szülő fenntartja a gyermekeik feletti szülői hatalmat. A gyermekek neveléséért és gondozásáért továbbra is mindkét szülő felel. E szabály alól azonban vannak kivételek. Bizonyos esetekben előfordulhat, hogy a bíróság kérelemre az egyik szülőre ruházza a felügyeleti jogot. Az anyaságot vagy apaságot (amelyek fogalmilag nem azonosak a szülői hatalommal), valamint az ezekhez kapcsolódó jogokat és kötelezettségeket emellett a házasság felbontása esetén elkészített szülői felügyeleti tervben eltérően is szabályozni lehet.

5 Ha a szülők megállapodást kötnek a szülői felelősség tárgyában, milyen alaki szabályokat kell betartani ahhoz, hogy megállapodásuk jogilag kötelező erejű legyen?

A házasság felbontása esetén a közösen elfogadott szabályokat szülői felügyeleti tervbe kell foglalni, amelyet a bíróság ellenőriz. A házasság felbontását a bíróság mondja ki.

Lásd még: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/scheiden/vraag-en-antwoord/checklist-bij-scheiden-of-uit-elkaar-gaan>

6 Ha a szülők nem tudnak megállapodásra jutni a szülői felelősség kérdésében, milyen egyéb, bíróságon kívüli alternatív megoldások vannak a konfliktus rendezésére?

Az anyasággal vagy apasággal összefüggő jogviták rendezésére az egyik lehetőség a közvetítés.

7 Ha a szülők bírósághoz fordulnak, mely kérdésekben hozhat döntést a bíró a gyermekkel kapcsolatban?

A bírósági határozat a szülői felügyeleti terv minden elemére kiterjed, ideértve a felügyeleti jogot, a gyermek gondozására és nevelésére vonatkozó feladatok megosztását, valamint a gyermek elsődleges tartózkodási helyét.

8 Ha a bíróság a szülői felügyeletet csak az egyik szülőnek ítéli meg, az egyben azt is jelenti, hogy a jogot gyakorló szülő a másik szülő előzetes megkérdezése nélkül dönthet a gyermeket érintő minden kérdésben?

Nem. A felügyeleti jogot gyakorló szülő köteles a felügyeleti joggal nem rendelkező szülőt értesíteni a gyermekkel [HM-B1] és a gyermek vagyonával kapcsolatos fontos kérdésekről és köteles egyeztetni a másik szülővel a gyermekre vonatkozó döntésekről. Végső soron azonban a felügyeleti joggal rendelkező szülő hozhatja meg a döntést.

9 Mit jelent a gyakorlatban, ha a bíróság úgy dönt, hogy a két szülő közösen gyakorolja a szülői felügyeletet?

Azt jelenti, hogy mindkét szülőt megilletik és terhelik a felügyeleti joggal rendelkező szülő jogai és kötelezettségei (lásd az 1. kérdést), amennyiben a szülők a szülői felügyeleti tervben a gyermek gondozásával és nevelésével kapcsolatos feladatok eltérő megosztásáról állapodtak meg.

10 Ha valaki szülői felelősséggel kapcsolatos kérelmet kíván benyújtani, melyik bírósághoz vagy hatósághoz kell fordulnia? Milyen alaki szabályokat kell betartani, és milyen iratokat kell csatolni a kérelemhez?

A gyermek feletti felügyeleti jog megszerzése érdekében a gyermek lakóhelye szerint illetékes bírósághoz kell kérelmet benyújtani. A csatolandó dokumentumok a szülő és a gyermek helyzetétől függenek. A szükséges dokumentumokra vonatkozó információ a www.rechtspraak.nl weboldalon [Eljárási szabályok \(procesreglement\)](#) Felügyeleti és kapcsolattartási jog (*Gezag en omgang*) pontjában található. Ebben a kérdésben ügyvéd nyújthat segítséget.

11 Milyen eljárás érvényes ezen esetekre? Van-e sürgősségi eljárás?

Nincsenek az említett helyzetekre vonatkozó különleges eljárások. Igen, van lehetőség ideiglenes intézkedésekre irányuló eljárásra.

12 Igényelhető-e jogsegély az eljárás költségeinek fedezésére?

Igen, bizonyos feltételek mellett lehetőség van költségmentesség igénybevételére. E kérdésben [további információ](#) a Költségmentességi Tanács (*Raad voor Rechtsbijstand*) weboldalán található.

13 Lehet-e fellebbezni a szülői felelősséggel kapcsolatban hozott döntés ellen?

Igen, a fellebbviteli bíróságnál (*gerechtshof*).

14 Bizonyos esetekben előfordulhat, hogy bírósághoz kell fordulni a szülői felelősséggel kapcsolatos döntés végrehajtása érdekében. Milyen bírósághoz kell fordulni és milyen eljárás követendő ilyen esetekben?

Ilyen esetben a rendes bírósági eljárás szabályait kell alkalmazni.

15 Mit kell tennem az egy másik tagállamban kibocsátott, szülői felelősségről szóló bírósági határozat e tagállamban történő elismerése és végrehajtása érdekében?

Főszabály szerint semmit nem kell tenni. Ha a tagállam részes fele a Brüsszel IIa. rendeletnek, az elismerés automatikusan történik. E rendeletet Dánia kivételével az Európai Unió minden tagállamában alkalmazni kell.

16 E tagállamban mely bírósághoz kell fordulnom az egy másik tagállamban kibocsátott, szülői felelősségről szóló bírósági határozat elismerésének megtámadása érdekében? Milyen eljárás alkalmazandó ilyen esetben?

A fellebbezést a határozatot meghozó ország bíróságánál kell benyújtani.

Hollandiában a családjogi ügyben való fellebbezés során ügyvédi képviselettel kell eljárni. Az ügyvéd a fellebbviteli bíróság [hivat alához](#) nyújtja be a fellebbezést. A bíróság családjogi ügyben hozott döntését követően az ügyvédnek három hónap áll rendelkezésre a fellebbezésre. A fellebbviteli bíróság szigorúan érvényesíti e határidőt. A fellebbezés benyújtásának hivatalos napja az a nap, amikor a fellebbezés benyújtására irányuló kérelem beérkezik a bíróság hivatalához.

17 Melyik jogot alkalmazza a bíróság a szülői felelősségről szóló eljárásban, ahol a gyermek vagy a felek nem e tagállamban élnek vagy eltérő állampolgársággal rendelkeznek?

A holland bíróságok kizárólag a holland jogot alkalmazzák.

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

